

Este de două ori în septemana: Joi-a și Dominec'a: era cându va pretinde importanta materieloru, va esi de trei séu de patru ori în septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:

pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.

pentru Romania și strainatate:

pe anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea séu speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publicá.

Pentru anuñcie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde câte 7. cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiu timbrului câte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 5 augustu n. 1871.

Demisiunea dlu *Jules Favre*, ministrului francesu de esterne, este fapta implinita. — Capulu esecutivei, dlu *Thiers*, i-a primitu retragerea din serviciulu de statu si nimenea, nici colegii fostulu ministru, nici diaristic'a nu-si exprime compatimirea séu macar bucuria pentru repasirea lui *Favre* din postulu de statu. Dar acestu indiferentismu facia de abdicarea lui *Favre* la portfoiulu seu este consecinta evinimenteloru de la 4 septembrie 1870 in cocia. Poporulu francesu n'a uitatu, cum dlu *Favre* in importanta nota din 6 sept. a. tr. ca-tra cabinetele esterne, ca-tra intréga Europa si ca-tra tota lumea jurá cá nu va cede neamicului „nici o pétra din fortaretiele si nici o mana din pamentulu Franciei.“ Faptele au fostu contrarie promisiunilor sale, — densulu a fostu pururia celu d'antaiu care a inceputu a negociá cu dusimanulu patriei; de aci se splica portarea indiferenta, ba ici colia si neamica a diaristicii franceze si a lumiei amice Franciei facia de dlu *Favre*.

Dar ori cum se fia, patriotismu, abnegare de sine in folosulu patriei, caracteru solidu si nepatatu, lumea nepreocupata nu-i póte negá dlu *Jules Favre*. Densulu, pana la inceputulu fatalulu resbelu spiritulu conducatoriu si celu mai dibace luptatoriu alu opozitiunii contra imperialismulu, densulu are numai una eróre, prin care a gresitu contra patriei si n'atiunei sale; erórea cá a fostu pré cedinte la stipularia pácii si cá pré timpulu cumplutulu resbelu i-a lipsitu, casi lui *Trochu*, curagiulu, resolutiunea, spiritulu intreprinditoriu, aceste em'ente insusiri ale colegulu seu *Gambetta*. Cu tóte aceste slabitiuni ale lui in sa cutediámu a dice cá — afora de *Gambetta*, *Laurier* si *Faidherbe*, abia i poté suplini altulu loculu cu demnitate.

In adunarea nationala s'a inceputu

discusiunea in a trei-a cetire a sup'ra legiloru departamentale. Dupa deliberarea acestora, comisiunea pentru elaborarea legii militare va subterne adunarii proieptulu de reorganizatiune. Referintele acelei comisiuni este unu fostu ministru alu regimulu Napoleonicu, o impregiurare, prin care cuvintele dlu *Thiers*, d'a fundá republic'a fora republicanu, se adeverescu pre di ce merge.

Unu deputatu din adunarea nationala, se reporta din Parisu, va subterne cátu mai curendu unu proieptu de lege conformu caruia bunurile lui *Ludovic Napoleone* se se vinda in favorea familieloru serace, ce au suferitu multe daune pre timpulu resbelulu. Asemenea a dispusu Napoleone candu s'a suitu pe tronulu peccatulu, vindiendu bunurile familiei de Orleans — nu in favorulu seraciloru, ci a dotatiunii coronale.

Scirile din Algeria sunt fórté contradicátorie. Unele dicu cá insurectiunea in scurtu timpu se va supprime totalminte, altele din contra dicu cá — daca regimulu francesu nu va lua mesuri mai energice, se va estinde totu mai multu si mai cumplitu.

Telegramele mai nóue ni aducu scirea cumca in loculu lui *Favre*, de ministru pentru afacerile esterne s'a denumitu literatulu *Resumat*, intimulu amicu alu dlu *Thiers*, in versta de 74 de ani. Dupa ce *Thiers*, va fi denumitu de presiedintele republicei, *Resumat* — asina suna combinatiunile — va ocupá postulu de vicepresiedinte alu republicei si va functiuna totodata ca presiedintele ministeriului.

Alalta ieri platí Francia Germaniei una miliarda ca contributiune de resbelu, o diumetate de miliarda se va plati pana in 25 aug.; departamentele din prejurulu Parisulu deci cu finea lunii curinte se vor desiertá de trupele germane.

In egoistic'a Anglia, ministerulu lui Gladstone, in butulu votulu de neincredere ce capeta din partea camerei Lordiloru, acestei institutiuni compuse din nobilitati nascute, asemenea casei magnatiloru nostri, — nu-si va dá demisiunea, macar cá dupa „Times“ cabinetulu lui Gladstone nu mai póte, nu mai este iertatu se guvernede. „Times“ deci stima mai multu opinia si vointia Lordiloru, cari nu representa pre nimenea. Acestu diariu deci se face atátu de naivu, incátu ti s'ar paré cá pre langa tota multu laudat'a constitutiune anglesa, n'are nici ideia despre principiele, despre caracteristic'a unui statu constitutiunali; cáci de candu essistu state constitutiunale, nu s'a mai intemplatu ca unu ministeriu, ce este intru tóte in deplina armonia cu representantia poporulu, se abdicá de conducerea statulu numai si numai de dragulu trentoriloru boieri; — séu déca s'a intemplatu candu s'a intemplatu contra principiulu constitutiunismulu parlamentariu.

Intalnirea imperatorulu Austriei si Germaniei, carea atátu de multu dede de lucru diaristicii si carei se atribue o mare insemnatate politica, se va intempla in 11 séu 12 aug. n. si a nume in Ischl.

Otarirea Congressulu serbescu din Carloveti de a pasi in 8 aug. n. la alegerea de metropoliu, a produsu in sferelu mai nalte neindestulire comuna. Regimulu ungurescu si exprime indignatiunea contra acelei conclusiuni prin „P. Ll.“ carele afirma cá daca congressulu serbescu va alege in numita di metropoliu, acea alegere este din capulu loculu nula si nevalida pentru cá — dice — antaiu, ea nu se face pre temeulu unui statutu validu, ci numai pre temeulu unui proieptu de statutu; alu doilea, pentru cá ea s'ar intempla prin o corporatiune, care nu este indreptatita la

unu astfelu de actu. „P. Ll.“ adeca dice cá Congressulu actualu din Carloveti este numai constitutiuri si nu electoralu. Statutul de organizatiune, pe alu carui temeulu s'ar poté face alegerea — dice „P. Ll.“ — astadi nu essiste anca ci numai unu proieptu de statutu, care contine mai multe puncte refertorie la dispusetiunile pentru alegerea de metropoliu — nesanctiunate anca de Mestate.

Dupa argumentele lui „P. Ll.“, alegerea de metropoliu ar fi nula si nevalida, dar conformu dispusetiuniloru din „Declaratioriu“ ea va fi legala si valida.

Dar in fine „P. Ll.“ este organulu regimulu, desi nu atátu de plecatu ca „P. Napló“, apoi organele regimulu cauta se scria dupa cum li se dicta de susu, — ce ni vine de mirare — este coincidentia dorintiei regimulu ungurescu cu a lui *Mileticiu* din Vatiu, care anca este contra alegerii de metropoliu in 8 aug. si dechiara eventual'a alegere, intocmai ca regimulu ce l'a incarcatu, de — nevalida. — Póte cá *Mileticiu* prin renitenti'a sa contra conclusulu congressulu vre se-si mesure nimbulu influentiei sale cu — a lui *Suboticiu* care i-a devenitu unu rivalu periculosu.

Diariulu serbescu „Srbski Narod“ din Neoplanta provóca regimulu a pune capetu anarchiei, si a dissolve congressulu; pentru casulu in sa daca alegerea totusi s'ar intempla, minoritatea se nu voteze pentru candidatul partidei *Suboticiu-Mileticiu*, pentru eppulu *Stojkovic*.

Totu „P. Ll.“ d'alalta ieri, in unu altu articlu, si sprime indignatiunea pentru ordinatiunile eppiloru romani din Aradu si Caransebesiu, publicate in nrulu 34 alu foiiei nóstre, prin cari dnii eppi, respesitive sínódele eparchiali, dechiara apelulu inspectorelui de scóle din cottulu Carasiulu ca-tra invetiatori pentru a par-

FOISIÓRA.

Incepemu novel'a istorica ce o promiseramu de unadi oo. ceterori ai nostri. A scriu in originalu germanescu Radu (Rudolf) Walburg, si a publicat'o in albumulu de novele ce l'a edatu Joane Hradisch la a. 1855 in Neu-Titschein. Walburg imprumutá materi'a istorica de la un'a dintre cele mai agitate epoche in vietii a natiunei romanesci: epoca trecerii lui *Dragosiu si Bogdanu* din Marmatia in Moldavia. Cu materi'a si cu subiectulu ei: natiunea romanésca, legá o amicitia ce-lu inspira a lungulu novele. Acest'a este caracteristic'a sufleteloru mari, a scrietoriloru adeverati. Ce mare descinire intre Walburg si intre acei novelisti de unguru. alu carora geni, spre daun'a artei si a adeverului istoricu, se svercolesce in noroiulu nasociriloru caluniatórie, uitandu-si misiunea, in cátu la fie-care pasiu ti vine se eschiami cu clasiculu germanu:

„Ah pfi, wer hat die Kunst so sehr entweiht?“

Altintre e Walburg. Elu stá la natiunea misiunii unui scrietoriu, ceea ce lui i face onóre, éra pre noi ne consóla si ne obléga.

Sub condeiulu lui de maestru, materi'a primesce form'a ce-i compete de la arte, o forma ce Nicolau Bodnareseu, studente bucovinenu de a VIII. classa in Nassau, a tradus'o in romanía cu unu studiu demnu de lauda.

Bránda.

Novéla istorica

de *Radu (Rudolf) Walburg*,

tradusa liberu de Nicolau Bodnareseu.

Poterea romaniloru scapatase. Nefericit'a Dacia se devastá si se cutriea de feliurite popóra barbare, ce o navaliau parte de la nordulu, parte de la ostulu Europei si din Asia.

Legiunile si dirigatori Romei, pré stabili pentru a dá peptu cu acéta navalire furibunda, se retraserá in Dacia Aureliana si in tienuturile Italice.

Insa, desi legiunile si autoritatile romane

parasira tier'a, totusi mare parte de romani stete loculu, cercandu pre cátu-va timpu unu scutu de nainte órdeloru turbate, intre piscurile cele falnice ale vechiloru Carpati. Aci inchisi in asta fortaretia naturala, se nevoira romanii sub dnii loru proprii a-si pastrá neatacata originea si nationalitatea.

Pré putieni la numeru ca se-si póta sustiené nedependinti'a intre atari órde, densii cercara de buna voia scutululu celui mai potinte, séu cá se aliara in contra acestuia cu inimicii lui, spre a-i frange superb'ia, si astfelu si sustienura drepturile neatacate pana in timpurile nóstre.

Asia se intempla si pro la anulu 1351, candu Romanii, uniti cu Magiarii si cu cavalerii cruciferi, nimicira órdele tataré intre Carpati, la care ocaziune cadiu si *Atlamosa*. Acesta invingere a fostu stralucita si decisiva, in cátu Tatarii parasira Dacia transalpina¹⁾ pentru totduan'a, si se retraserá ca-tra malurile marii Asofice, de unde venisera.

Nu mai in Cumania mica mai remasera cátu-va sub domni'a unui emiru, numitu *Harobanu*, omu crudelu si stricatu, carele si-avea resiedinta in cetatea *Romidava*.²⁾

Indemnati de fapta Romaniloru din *Fagarasiu*, cari sub conducerea lui *Radu Negru* parasira delu³⁾ cele neroditorie si se asiediara pre siesurile manóse ale Romaniei, — Romanii din Marmatia inea nutriau planuri de descale-

¹⁾ Tienutul intre Carpati si Nistru, care mai tardiu s'a numitu *Moldova*.

²⁾ Ruinile *Romidavei* se vedu inca si acum langa Romanu, unu orasielu in *Moldova*; — „dava“, insemna in limb'a dacicea fortaretia (castelu), asiadara *Romidava*: fortaretia Romei.

care la siesuri. De Magiari si de Russi atacati in drepturile loru politice si religiuñarie, — ei fura nevoiti a se mutá in váile trupfifere, cari cu putienu mai nainte se golisera de Tataru.

Acesti Romani erau sub conducerea principelului *Dragosiu*, carele doria asisderia se trecá in domiciliulu anticu. Insa nainte de realizarea acestei dorintie, afla cu cale se se unésca cu *Susmanu*, principelu romano-bulgaru din Moesia. Ca se fia acéta unire mai durabila si mai tare, a incredintiatu (logoditu) *Dragosiu* pre tiulu seu *Bogdanu* cu fic'a lui *Susmanu*, si pre la an. 1325 se oblegase *Calimanu*, fratele lui *Susmanu*, s'o petréca pe frumós'a *Bránda*, pana in Marmatia la mirele ei.

Dupa pregatiri mari, imbarcá frumós'a *Bránda*, insocita de unchiulu ei, cu o suitea pompósa pre Dunare, spre a debarcá in cutare portu alu Romaniei de astadi, de unde apoi se-si continue calea spre Marmatia. Zófrulu linu, care la inceputu promitea o caletoria placuta, se prefacu furtana grea, istunecá cériulu, éra valurile infiorátorie isbira luntriti'a, o fransera si o rapira ducend'o in cursulu apei revoltate. — Mare periclu o incungiurá pe *Bránda*, si ea ilu cunoscea; desperarea lui *Calimanu* si a corabieriloru, carora nu li remasese altu modru de scapare de cátu mórtéa, crescea din ce in ce totu mai tare.

Abia de cu séra in dí'a urmatória furtun'a se asiediá si luntriti'a cu matrosi cu totu fu aruncata la reversarea Siretului. Naufragiu, cuprinsi de ostenéla si inca totu cu fric'a in spate, parasira luntriti'a sfaremata, si esindu pre tiermure cadiura in genunchi, multiamindu cu lacrimi atotpotintelui Ddieu cá i-a scapatu cu vietii in ósa.

Calimanu si frumós'a *Bránda*, temenduse se nu dee de ómoni rei in aceste locuri necunoscuté, schimbarea vestimintele loru cele pretiose si imperatesci, imbracandu costumulu romanescu de tierénu si tieréna. Abia li se alina putienelu spaim'a, si éca se ivesce unu periclu si mai infioratoriu; pentru cá fora de veste ii nevalira si-i atacara piratii din *Berladu*.¹⁾ *Calimanu*, si suit'a sa capace de arme, se opunu cu eroismu de miratu. Vor se apere pre fic'a domnitoriu, fia chiar cu pretiulu vietiei loru. Lupt'a e grea, dar piratii sunt multi. — *Calimanu*, care ca si unu leu se incaierase cu toti de a rondulu si cu man'a propria tramise in cea lalta lume pre mai multi pirati, in urma lovitulu de o sagéta, fu trantitu peste cadavrele consociloru sei. Inocent'a *Bránda* rmase numai singura in vietia. Tiner'a principésa, carea nu avea alta arma de apărare de cátu rogamintele si lacrimile sale, cadiu préda talhariloru, cari nu intielegu limbagiulu lucrémiloru. Tesauzele, ce le-au afluat pre remasitele de naia, li facu pre pirati a crede, cá ar fi gefuitu naia vre unui comerciant de la Genova. Erau genovani cari in acestu timpu portau comerciu prin tienuturile Dunarii.

Se bucurau de préd'a loru fora a sci séu baremu a presupune, cá celu mai pretiosu tesauru li-e persón'a — *Bránda*. Spro a nu

¹⁾ *Berladu* a fostu, cu inceputulu seclulu alu XII. o cetate mare si impoporata, redicata pre ruinele unei cetati dacice, ale careia ruine inca si astadi se potu vedé in partea vestica a cetatii. Pre timpulu candu s'a intemplatu acestu evinimentu, locuitorii din *Berladu* se ocupau de piratoria pre tiermurele Dunarei si a Marii negre. Piratoria va se dica talharia pre apa si maluri.

tecipá la cursulu de 6 sepiemani intru latirea cunoscintelor invetiatorilor — de o amestecare in drepturile autonome ale confessiunei, si fiindu cá multi dintre invetiatorii ce s'au fostu insinuat pentru a partecipa la amintitul „cursu pentru progressare,” in urm'a cruciusunilor sinodali publicate au repasitu, „P. Ll.” atribue acésta conclusiune a ambeloru sinóde ignorantiei romanilor, cáci — dice fariseulu de „P. Ll.” — regimulu ni voiesce prosperarea spirituala, ér noi ne ferimu de cultura!

Ce bine sciu sè se prefaca diaristii naimiti! Nu ignorantia, ci ingrigirea mare a nóstra de a inaintá spiritualminte si materialminte ne face pre noi romanii se nu partecipamu la anumite institute, bine sciindu cá guvernulu nu ni voiesce sinceru cultur'a, inaintarea, ci sub titulu d'a ne luminá vre — sè ne magiarise-die. Daca regimulu in adeveru ni doresce inaintarea spirituala, de ce n'incuviintitu cererea gimnasialoru de Bradu si Beiusiu pentru unu ajutoriu, facia de sacrificiale ce le facu romanii statului — o picatura de apa in nemarginitulu oceanu. Cultur'a — acést'a o sciu bine ungurii — cultur'a unni poporu numai atunci pòte progressá, daca i sè dà mersu liberu si daca este — natala, nu tutezata de principiuu magiarisarii.

Cabinetulu nou alu Spaniei, compusu de Zorrilla, 'si dà tota trud'a d'a imbunatáti situatiunea financiara, reducendu cheltuielile statului la unu minimum. A nune in resortulu ministrului de resbelu se se fia facutu multe pastrari, prin ce sarcinele scapatatei tiari vor scadá cãtusi de putienu, ce din sufletu sinceru i dorimu.

Santulu parinte, despre care se suna cá acusi e morbosu de mórte, acusi sanatosu, a gratulatu intr'o scrisóre „subtitulu seu finu si servu,” eppulii Dupanloup, pentru cunoscutulu discursu ce-lu rostii acést'a in adunarea nationala in favórea capului bisericeii catolice. Pana mai ieri, genialulu Dupanloup erá privitu de Papa celu infalibilu cá „ereticu,” de candu cu opositiunea sa contra dogmei de infalibilitate, — astadi acestu „ereticu” rostindu o apologia in favórea Parinte lui infalibilu, se privesce de pocaitu si — este binecuventatu!

Domnitoriulu Romaniei, principele Carolu, in urm'a neindestulirii sale cu solutiunea cestiunei siarlatanului prusso-

jidanu Strussberg sè fia fórte mahnit si chiar morbosu, incátu in 2 aug. a plecatu spre manastirea Sinai in Carpati, precum se dà cu socotéla, pentru a se reculege.

O inima buna, unu spiritu cultu, unu sufletu nevinovatu precum pururia am auditu cá este Maria Sa, abia potemu crede cá densulu n'ar fi multiamitu cu legea adusa de Camera in afacerea famosulu, in intréga Europa de celau cunoscutulu Strussberg, — cáci unu domnitoriu cu inima buna, unu suveranu luminatu alu natiunei, déca 'si pricepe nalt'a sa missiune si daca 'si aduce a minte cá la suirea sa pre tronulu lui Stefanu celu mare, a juratu naintea lui Ddieu, naintea natiunei romane si cu tota consciint'a sa cá va tiené constitutiunea, si ca reprezentantele, personificatorele natiunei, nu are si nu va poté se aiba altu cugetu, alta intentiune si alte interese de cátu ale statului si poporului romanu. Daca insa Maria Sa va fi uitatu aceste, — aduca si a minte, asculte de mintea si inim'a sa, cá nu poporul este pentru domnitoriu ci acést'a este si trebuie se fia pentru poporu, daca nu e sè faca batjocura din constitutiune in detrimentulu poporului ce cu braciele deschise, cu sinceritate romana l'a primitu pre pamentulu sacru alu Romaniei. Densulu deci se nu asculte nici de Bismark, acestu monstu politicu alu nefericitului nostru timplu, sè nu se téma de amenintariile lui cu incetarea relatiunilor Germaniei cu Romania, cáci acést'a téra binecuventata, cea mai binecuventata pre latulu pamentului, pòte essiste fora colossulu nefructiferu alu Teutoniei prusificate. Déca din contra Maria Sa va cede si se va plecá intimidatiunilor poterilor straine, violandu dreptulu si increderea poporului romanu, atunci Dlu Carolu, dorere, nu-si pricepe missiunea si nu merita increderea poporului.

Dar tocmai candu erá se incheiamu aceste sire despre Romania, ni vine dóue sciri din Bucuresci — contradic-torie; dupa un'a adeca, principele Carolu dejá sè fia santiunatu legea adusa de camera in amintit'a cestiune, ér principele Bismark sè fia trimisu o nota inaltei Pòrte, in care acést'a este rogata a-si essercitá dreptulu seu de suzeranitate facia de Romania, cáci prin validitarea acelei legi capitalistii Prussiei ce posedu obligatiuni romane de drumulu de feru vor suferi imense daune; contele Beust alu nostru anca a facutu asemene pasiu

pentru intrevenirea sultanului intru interesulu capitalistilor austriaci.

Dupa alta scire in sa, principele Carolu nu vre odata cu capulu se primésca acea conclusiune a camerei, si — asia ni spune firulu electricu, mai bine va abdice de cátu sè santiuneze anularea concessiunei lui Stroussberg.

Apoi in acést'a abnorma stare a bitei tieri, jidovulu de la „N. Fr. Pr.” carele pledeza pentru nesancitiunarea amintitei legi „spoliatorie” si aproba pasirea lui Bismarck si a lui Beust, pentru a face pe „Romania periculosa” — nepericulosa, afla de celu mai bunu medilocu restaurarea statului quo in Romania nainte de resbelulu de la Krimea, adeca restaurarea hospodoratului cu cevasi modificatiune.

Asfelu Jidovulu de la impelitia'ta „N. Fr. Presse.”

„Tagbl.” unu altu jidovu, vre sè scia cá in „cestiunea Romaniei” va decide o potere strana ca jude arbitriariu.

Ei Romania, sermana Romania, ce ai ajunsu sè vedi astadi diu partea siarlatanariei diplomatice! Dar diplomati'a propune, Ddieu dispune, si romanulu nu va, nu poté sè renuncie la vietia. Elu va traí, vrendu bunulu Ddieu, si va traí in veci — ca romanu si numai ca romanu.

„Déca ar studia cineva, cu minutiositate si interesu mersulu popóraloru, mersulu natiunelor, ar vedé cá civilisatiunea, progresulu, nu sunt de cátu rezultatulu unei cumplite versari de sange: totulu fiindu spelatu cu sange si prin sange!

Reformele cele mari au a vutu revolutiunilor cele mari, si istori'a timpuriloru ni spune cá n'a essistatu natiune care se nu fi portatu sabi'a pentru a-si castigá independenti'a si libertatea.”

Cu aceste cuvinte 'si incepe „Pressa” de Bucuresci revist'a dilei in nrulu 155; cuvinte mari si semnificative, pe cari am doré se le pricepa, cu cari ar fi bine se se familiarisede nu numai diaristii, ci si popórale, mai vertosu cele mici, ce totu se plangu si se vaiera pentru incurcari si apesari, dar totódata astépta din ceriu „mura'n gura.”

„Pressa” ié cuvintele citate de punctu de manecare la intuitiunile sale a sup'ra spiritului ultramontanu sèu iesuiticu, si pentru emanciparea societati si civilisatiunei de acel'a: dar — popórale din Oriente mai vertosu, cele ce jacu sub tiranulu jugu alu semi-lunei

ar trebuí se le ié, si speramu cá le va luá in intregu intiolesulu, in intréga valórea loru.

Rugamintea

pentru aprobarea statutelor Institutului de creditu si economii „Albina.”

(Inmanuata Escelentiei Sale Dnului Ministru Slavi in 3 novembre 1870 prin plenipotentiati comitetului fundatoriu D. D. Antoniu si Alessandro Mocioni in persona)

Inaltu Ministeriu reg. ung. de agricultura, industria si comerciu!

E unu faptu neegabilu, cá nu numai populatiunea comerciala si industrialá, ci si clas'a agricola a unei tieri, are in timpulu presentu trebuint'a de mai mari capitale ca in trecut, dar asemenea e cunoscutu, cá in tier'a nóstra pentru agronomi si posesori de bunuri nemiscatorie e fórte greu, ma in cele mai multe casuri imposibilu d'a-si procurá midilócele banali necesarie pentru estinderea economiei si pentru ameliorarea mosiei loru, pre langa stari interese, cari se ste in proportiune acceptabila cu proventulu verosimulu din viitoriu.

In adeverat'a cunóscece a trebuintelor si intereselor loru, comerciantii si meseriasii de prin cetatile nóstre au adoptatu principiuu ajutorintiei proprie si au creatu numeroase reuniuni de creditu, cari producú rezultate aurprindietó ie. Pre candu asiá-dara locuitorii din cetati, a caroru avere se marginesce de multe ori mai numai in poterea lucrului loru, se bucura intre concetatiunii loru de unu creditu personalu, locuitorii de la sate, care pe langa poterea bracialoru unei familii intregi, mai are de proprietate a sa casa, curte, mosia, animale si provisiuni. Candu vine in lipsa de bani, este espusu fora de nici unu ajutoriu, explotatiunei camatariloru.

Essistu adeveratu de mai multu timplu, ici-colo case de economii, cari dau si imprumute ipotecari, dar midilócele acestoru case n'ajungu de multe ori nici pentru obiectele cele mai bune din cetate, ei poporulu de la téra se considera aici numai in fórte mica mesura.

O cauza a acestei giurstaré face in lipsa acelei institutiuni la noi, care unica pòte oferí particulariloru liniscea in privinti'a sigurantiei capitalorulu imprumutate, adeca in lipsa a condiceloru de mosii regulate.

Daca insa, dupa-ce inaltulu guvernulu tocmai se ocupa cu introducerea acelor condicé vomu abstrage de la acést'a impregiurare si vomu privi la alte provincie, atunci trebna se constátamu, cá caus'a capitala, pentru care poporulu agricolu din tier'a nóstra, la imprumu

fi impedeati piratii din Berladu in meseria loru uritiósa, se obligasera chanului Harobanu sè-i dee totdeun'a préd'a cea mai insemnata, si de aceea Harobanu si-avea in Berladu doi legati (soli) cari erau incredintiati de catra densulu ca sè controleze tóte predile, si partea ouvenita s'o tramita dnului loru. Barbarismulu loru nu lipai nici aci, pentru cá dupa ce acósera tóte averile si pretiósele din nasia, i dederu focu.

Legatii chanului sciura sè aléga pentru domnulu loru partea cea mai insemnata; alésera pe Bránda — acuma ca sclava, pre carea, pentru frumséti'a straordenaria si pentru portarea ei modesta o cugetara démna de Chanu. — Bránda fora intardiare fú dusa in capital'a lui Harobanu.

In Romidava pre acestu timplu locuia si cáte unu Romanu; intre cari erá unu june bravu cu numele Graménu; acést'a pentru amórea demnitati sale nationali si din ura catra Tataru, neci nu partecipa la ataculu neumanu, ce se facu a sup'ra nenorocitorulu.

Bránda prin gratiele rari, ce o deosebiau de celealte fete de pre pamentu, prin lacremile nevinovate ce isvoriau din ageri ochii sei, si prin rogamintele ferbinti ce le spunea in limb'a romanéscá, naseh in inim'a lui Graménu unu sentiú, ce densulu nu-lu cunoscué pana acuma. Elu ardea de resbunare contra barbariloru, in cátu si in decursulu luptei facea adeas mine seriose, voindu chiar si cu sangele seu propriu s'o scape pe principésa din man'a monstriloru. Insa 'si veni in ori, si jurá numai in inim'a s'a, cá la ocaziunea bine venita va sece folosésca tóte pentru a mantui pre Roman outi'a din ghiarele tataru.

Dupa ce se fini lupt'a sangerósa, piratii imbetati de invingere, se dusora la Gertine, unu locu aprópe de Berladu, pentru ca acolo sè-si desfrane si mai tare placerele loru diavolesci.

Intr'aceea Graménu, scutitu de umbrele de nópte, se întórse la campulu de lupta, u-i de Romanii 'si platira cu vietia audaci'a loru de a salvá pe princessa.

Lui Graménu i-a fostu usioru ca intre luptatorii cadiuti se affe pre conducetoriulu acestora, despre carele presupunea cá ar fi parintele Brándeii; si alu caruia eroismu si bravura in apertarea ficei sale nu potú sè le admire de ajunsu. Nóptea erá tardiu. Graménu scia cá pentru densulu fie-care momentu e scumpu, si cá ori ce intardiare pòte se-lu arunca in periclu. Resolutu pasi spre Calimanu. Cine in sa pòte se descrie bucuri'a ce-lu cuprinsé pe Graménu, candu observá cá eroulu admiratu e inca in vietia. Calimanu cadiuse la pamentu numai ametitu si nepotentiosu in urm'a ranei ce capetase.

„Scóla-te!” strigá junele bravu,

Ca dintr'unu somnu de mórte 'si redicá Calimanu man'a tremuranda. Cu o mina desperata ilu mesurá pre june din capu pana in piciora. —

„Nu-te teme, eroule!” eschiamá Graménu „eu sum Romanu si voiescu salvarea ta. — Redica-te!” continua, redicandu-lu prepicióra. „Tu nu esti perdutu. Pre noi ne proteje nóptea adéca. Te vom duce in cáte-va minute sub scutu securu!” — Plinu de ingrigire legá apoi bravulu june ran'a lui Calimanu, ilu urcá pre calulu seu, si-lu conduse pre cárrari necunoscutu prin padurea intunecósa, pana stetera la o coliba micuata, ce abia se potea observá de intu-

nerescu. — Rapede pasi Graménu spre coliba si batendu la usia strigá: „Mamuca, deschide!”

Fora intardiare li se deschise usia; Calimanu si Graménu intrara in coliba. „Mamuca!” — incepú Graménu — „sè porti grige de acestu barbatu; e unu nenorocitu, demnu de stím'a tuturoru si de grigea ta.” — Calimanu, ustenitu de lupta si slabitu de rane, se aruncá pre patulu curatu, ce-lu asternuse betran'a locuitoria a colibei. Graménu pasi spre patulu lui Calimanu, si pre candu privi cu gele si intristare la starea eroului, pre atunci o lacrima de compatiimire si de dorere trech de pre gen'a-i frumósa pre faci'a-i blondina. „O marinosule june,” intrerupsé Calimanu tacerea profuda, „sum securu cá stéu'a vietiei mele se inchina acum spre apunere! Ti multiamescu pentru marinitatea ce mi-o dovedisi mie nefericitului; spre a me salvá pre mine e grigea ta de prisosu, cáci e in desiertu; dar o rogare am se-ti facu:

Sciricosé intr'adinsu starea principesei, si déca o vei poté eliberá din manile monstriloru, s'o conduci pana in Marmatia, unde ti se va respláti ostenéla ta.

„Me juru”, eschiamá Graménu solenu, „ceriulu sè-mi fia martoru juramentului meu, elu se resbune déca voiú lasá vre-o ocaziune nefolosita pentru a salvá pre virgin'a.”

Calimanu potea se créda intru tóte cuvintele lui Graménu, pentru cá acést'a de multu nutriá unu sentiú nobilu, ce acum l'impintina de a-si sacrificá chiar si vietia pentru eliberarea virginiei.

Schintéu'a amorului, ce farmecase inim'a lui, o inflacará si mai tare portarea cea modesta si inocenta a frumósei Romancutie, — ilu

confirmara si mai tare pre Graménu de a se opune tuturoru periceloru cáte o incungiuarau pre acést'a fiantia inocenta. Adencu petrunsu de acést'a legatuintia sacra, ce o primi a sup'ra-si, parasi Graménu umil'a coliba, unde adoposise pre nefericitulu Calimanu, — si-si propuse de nou a intrabuintá veri cáte midilóce pentru eliberarea virginiei. Propusulu ilu intaria dorulu de resbunare pentru crudelitatile multe, ce le vediehe candu monstrii maltratau pre romanu. Catra dorulu de resbunare se adause acum in inim'a lui si schintéu'a cea divina: amorulu; — si e poternica amórea cea adeverata si sublima, candu se unesce cu dorulu de resbunare.

Morbulu lui Calimanu, pareu cá si-a ajunsu culmea. Erá acum periculu aci si desperarea.

Raveica, cáci asiá se numia betran'a locuitoria a colibei, erá ingrigita de acést'a stare trista a óspelui mare, si se nisuiá in tóte modurile sè-i aline dorerile si sè-i aduca ultim'a mangaiere. De graba chiamá pre uniculu eremitu din acelu tienutu, care in acestu timplu atátu de fatalu pentru Romanu, luase a sup'ra-si acést'a misiune nobila si intr'adeveru evangolica, nevoindu-se ca prin cuvintele sale parintesci si consolatorie se usiorodie eiú cátu-va jugulu infernalulu alu monstriloru.

Acestu eremitu 'si descoperi acum Calimanu numele seu, si tóte aventurile prin cari trecuse. „Lasa-me sè-ti sarutu man'a respectavere parinte!” fini Calimanu — „si nu luá in nume de reu unu nefericitu, déca te va insarciná inca cu o rogare.” — Coma, — astfelu se chiama eremitululu, — i respunse:

„Betranéti'a mea carunta se va mai inte-

tari de bani vine in cele mai urite strimtori, zace intr'aceea, ca in tiara nostra lipsescu mai cu totul acele institutii, cari in alte provincii se ocupa cu acoperirea trebuintelor de imprumutate ipotecari pe langa rezultate stralucite ale activitatii lor fructificatorii, — institutii cari preste totu inlesnesc circulatiunea banilor in tiara; la cari intrebarea dupa capitale si oferirea de capitale se cauta si se intalnesc, — institutii cari se intindu departe preste limitele anguste ale resedintiei lor si tragu in tiara si capitale straine, cari cauta elocare.

Condusi de dorinta de comuna simtita dupa imbunatatiri, subsemnatii ne-am uniti intr'unu comitetu fundatoriu, spre a infiintati o banca ipotecaria, care cu considerarea referintelor tierii intocmindu-o dupa modelul institutelor deja probate, nu numai se ofera economisatorului de florini putieni casi capitalistului inlocare asigurata, ci se promita si economului sergitoriu de la tiara si din cetate o midlocire binecuvantata.

Ca midlocu pentru ajungerea scopului seu, institutul va infiintati in totu loculu unde esistu conditiunile recerute, reuniuni de creditu cu garantii solidara a participantilor lor dupa cercuri arondate si le va sustiene prin spriginirea sa morala si materiala.

Aceste reuniuni nu numai vor ave problema, d'a lucra de sine in cuprinsulu lor prin adunarea de sume mici si prefacerea lor in imprumutate simple, ci ele vor fi preste totu chiamate d'a midlocu comercialu bancei cu poporul tieranu; acolo unde lipsescu protocoale funduare ele vor fi organele de supraveghiare ale institutului si in totu loculu vor ave a procura informatiuni exacte si sigure in privinta creditului persoanelor, cari ceru imprumutate si in privinta valerei ipotecelor oferite; in fine prin fondulu lor de garantii si garantarea solidara a participantilor lor vor da institutului sigurantia de ajunsu in privinta acoperirii perderilor eventuale. Din oare cauza la darea imprumutelor simple (Vorschüsse) mai mari, cum si a imprumutelor ipotecari, se va cere totdeauna si opiniea respectivelor reuniuni.

Institutulu se va ingriji pentru acoperirea trebuintelor de imprumutate pe la reuniunile sale de creditu, si deca undeva se gramadescu inlocari banali fora d'a se pota intrebuntau totu — acolo, va ingriji pentru fructificarea lor in alta parte, ori sub alte modalitati.

Prin acest'a se incungiura perplexitatile dese provenitorie din natura locala a caselor de economii si a reuniunilor de creditu, adeca reulu acelu, ca candu cutare ramu de economie ori de meseria este cantata si desvolta mai mare activitate, trebuintele inmultite de im-

prumutate nu se potu multiami, si din contra, indata ce timpul bunu a trecut, capitalele si conauma interesele prin aceea, ca jacu in casa nefolosite.

Cumca reulu acest'a numai prin unirea reuniunilor de creditu se pota delatura, dovedescu inmultitele incercari ale acestora d'a se intruni. *)

Scopulu folositoriu alu institutului inasa se va pota ajunge pe deplin numai atunci, deca pe basa capitalorului asigurare prin ipoteca, i se va concede a emite *inscrise de ipoteca* (Pfdbriefe), la a caroru emitere institutul va observa normele adoptate de tote instituttele cari se ocupa cu asta operatiune si cari sunt trecute si in statutele nostre.

Dup' aceea institutul a adoptatu principiulu, ca imprumutatele se se raspunda in rate si in anuitati, fiindu ca modalitatea asta va aduce mari inlesniri si folosii tieranilor; de alta parte prin acest'a se va descepta si nutri multu simtiulu de activitate, ordine si economie.

Este sciutu, ca pe sate nenumarate sume mici jacu nefructificate, caci calea lunga la cetate nu se renteza pentru singulari, er alta ocaziune pentru elocare lipsesce. Cu privire la acest'a institutul „Albina“ va crea un departimentu de casa de economii (Sparcassa), si va autorisa pe comitetele reuniunilor sale, d'a pota primi si inele si essolve in numele institutului deposite banali.

Inlocatele aceste vor fructifica prin interese si se vor imprumutate numai pe langa ipoteca sigura.

Dar si in cetati sunt inca destule capitale mici si mari, cu care se lucriza numai in anumite periode de anu si cari — din causa ca caselle nostre de economii nu potu essolve capitalele inlocatete fora preinsciintiaru indelungate — se tienu o parte a anului nefolosite. Prin emiterea bonurilor de cassa (Cassascheine) institutul nostru voiesce a da aceluor capitale ocaziune d'a se eloca si pe termene scurte.

Darea de anticipatiuni pentru inscriesle de ipoteca ale institutului si escomptarea inscriesloru trase la sorte sunt inlesniri, pe cari

*) Impreunarea tuturor reuniunilor de creditu (Vorschuss-Vereine) sascesi din Transilvania s'a efectuatu in septemanele acestea. Din intemplanie, tocmai in diu'a, in care s'au aprobatu statutele institutului romanescu „Albina“ s'au incuviintiatu din partea ministeriului si statutele pentru intrunirea aceluor reuniuni sascesi sub nume de „Verein der siebenbürgisch-sächsischen Vorschuss-Vereine.“

Eta deci o dovada scosa din lung'a esperintia a altor'a pentru asertatiunea fundatoriloru „Albina“ scrisa inca in noevme a. tr. adeca cu multu mai nainte d'a ave naintea ochiloru acestu faptu.

fie-ce institutu le ofera posesoriloru hartieloru sale, din care cauza si in statutele nostre s'a luptatu privire la acesta impregiurare.

Institutulu a mai primitu in sfera activitatii sale si escomptarea de politie sigure, darea de anticipatiuni pentru efecte de valore platite intregi si notate la bursa, afaceri de comisiuni, afaceri de banca cum si cumperarea si vendiarea de imobile fiindu ca la noi se simte o mare trebuintia de atari midlociri si caci institutul pentru acoperirea speselor si asigurarea unui venitu trebuie se se pota ocupa de totu ce-i promite folosu; er esperintia trasa din vieti'a multor institutute dovedesce, ca restringerea pre langa o singura operatiune astadi, pre langa concurentia mare ce domnesce, nu mai pota duce la scopu.

Cu operatiunile din urma inasa institutul se va ocupa numai atunci si numai acolo, candu si unde starea cassei si referintele locale i vor impune asemenea detoria.

Subsemnatii membri ai comitetului fundatoriu si ieu deci libertatea a ruga pe inaltulu Ministeriu reg. ung. de agricultura, industria si comerciu: Se binevoiesca a incuviintia infiintarea unui „Institutu de creditu si de economii“ sub numele „Albina“ si a aproba statutele aici alaturate.

Pentru reprezentarea nostra in acesta cauza la inaltulu Ministeriu si pentru invoirea in numele nostru la ori-ce modificari in proiectulu de statute cum si pentru primirea resolutiunii si actelor respective, am plenipotentiatu pe comembrii acestui Comitetu Domnii Antoniu si Dr. Alexandru Mocioni din Pesta.

Ai inaltulu Ministeriu etc.
(Urmeza subscrierile.)

Voce din ostulu protopopiatului Janopolei (B. Ineu) in iuliu.

Stimate dnule Redactore! Sciut pre bine, ca dintre cele 11 foi periodice ce aparu intru Romanimea ciscarpatina, nici un'a nu este acumulata cu atatu materialu, din tote sferelle, ca — „Albina“ — inasa totu una data sciut pre bine si aceea, ca „Albina“ nu intrelasa nimica, ma este totdeun'a prompta, a pune in vederea publiculu celui mare, causele seu afacerile pregnanti, fia eclesiastice, fia politice. De acestu din urma adeveru incuragiatu, vinu rogandu-ve cu tota caldura, a da locu in pretiutele colonne ale Albinei astoru-va espressioni sincere, cari sunt effussulu profundu alu indignatulu meu sufletu si acerbatei inime, pentru disordinea, reu'a disciplina si abuserile ce se petrecu in protopopiatulu nostru. Scopulu mi este ca fratii nostri romani din alte parti se invetie multu din nenorocirea noastra.

Retacu disordinea si abuserile, comise fora tota sfiela de defunctulu proteru Pap,

de acelu siu petacitu alu natiunei sale; le retacu, caci sunt deja sciute si reprobate pana si de celu ce are numai unu picutiulu simtiu de umanitate; le retacu ca se nu me vedu a me certat cu unu mortu. Dar sum si necesitatu a le retacac, caci potu scrie unu volumu despre disordinea ce graszea la noi si abuserile comise de la mörtea aceluia in cocia, din cari numai ca escerpte enumeru cate-va mai recenti.

Doue seditie sinodali s'au tienutu despre cari cu dreptu cuventu potu dice ca „nec caput, nec pedes habebant.“ Sub decursulu seditielor vorbiau de una data 3, 5, 7, uneori mai toti membri; alta data asi s'au confundatu vorbri un'a cu alt'a, incatu ougetamu ca sum strapustu in evulu anticu, la turnulu Babilonului, — pre naturalmente, ca acestu spectaculu numai dlui Adm. prot. ca presiedinte se atribui de merit.

Deca s'a si adusu, cum s'a adusu, cate una amarita decisiune, — ce ougeti bunule lectore, mai intrebatur-ne-a cineva: Eritu-s'a? Efectu-s'a? — Dömne feresce, nu, si er nu!

Pardonu! In privintia birului protopopescu, si a sidossiei eppali a fostu dlui Admin. forte riguros.

De disciplina nu mai diou nimica, ca acest'a si asi, incatu sciut, mai in nici unu protteratu nu se acie mantient.

Ca se nu uitu, notificu aci, ca deca oficiulu protterale ar consiste numai din aduarea birului protterale si a sidossiei eppali, eu a-si fi primulu care a-si da votulu dlui adm. seu unu candidatu alu seu ce cu forti'a ni-lu obrude, fiindu ambi in acesta privintia energici precum se cuvine.

In 8 iuliu at. v. s'a tienutu a II. seditia extraordinaria.*) Am fostu de facia ca totdeun'a; dlui adm. ca presiedinte ne intimpina cu urmatoria alocatiune: „Dloru, fratiloru! Ne-am coadunatu adi din indemnarea II. Sale In. Pre santitulu si gratiosulu dlui Eppu diecesanu alu nostru.“ (Pre bunulu nostru Eppu se vre fi de facia, inca se ingrozia de asi'a titulatura.)

Ni areta organizarea provisoria a investmentulu natiunale votatu de Congresulu din an. tr.; dise ca trebuie se se introduca si in episcopatele *sufragane* etc. etc. — apoi ni cetl ordinatiunea eppale, rectius consistoriale; pre notariu ilu puse se cetesca „organizarea.“ Unu membru eschiamat: asta e art. 38 alu legioru din 68; presied. opru notariulu continuarea lecturii; bietulu notariu puse intrebarea, ca ce e de facutu? presied. dise, a la Prof. G... ca intielesulu ilu contine insusi te-

*) Seditia ordinaria din luna lui februaru — dupa Statutu — nu s'a tienutu din causa nefaciari membriloru negligentu. Dlu adm. fora a dice unu cuventu indierintiloru a amenat'o ad graecas calendas. Inca bine!

neri, deca voui fi in stare se-ti faou ceva servitiu.“ —

„Insciintieza pre Dragosiu,“ ilu roga Calimanu — „cumca ce nenorocire ni s'a intemplat, si-i descopere ca Branda este in man'a monstrului, ca o crestina servesce ca sclava unui paganu!“

Cuma nu si-a orutiatu cuvintele si uestenela de a mangaiat pre nefericitulu ospe, — apoi cu man'a tremuranda scose din sinu o stielutia, carea o dede lui Calimanu, dicendu-i: „Ie acesta stielutia si-o golesce!“ „Speru ca Ddiu nici aici nu va lasa se lipsesca efectulu doritu...“

Acesta beutura o pregatise insusi Coma din nisce ierburi mirositorie, a caroru potere numai elu singuru o cunoscea. La despartire si dederu ambi manile, Calimanu a golitu stielutia. Efectulu a fostu de totu straoordenariu, pentru ca dupa cate-va zile si veni Calimanu in ori si-si pota gubernat'erasi poteriile sale...
Dragosiu si fiulu seu Bogdanu inca nu audisera nemica de tragedi'a acest'a, si faceau pregatiri pompöse pentru primirea Brandei.

Departu inasa de ori si ce bucuria si fericire ce o astepta in palatiulu socrului, fiu'a potintelui Susmanu si numeru dilele in servitute la Tatarulu...
Fruntea ei cea odinora serina si placuta, se incungiurase acum de nuorii grosi ai mahituniilor; idu ochii cei negri porniau torenti de lacrimi, erau lacrimi de dorere si desperare.

Harobanu, ducele Tatariloru, era o progenitura monstruosa si teribila de a Calmuoiloru. O statura inalta si neproporzionata ilu caracterisa pre densulu in midloculu ordeloru sale

barbare. Pe facia-i lata si smolita, doi ochi rotundi si mari, siedeau la umbr'a a loru doue sprincene tuföse.

Naulu celu turtitu si narile cele anguste i se ascundeau intre mustetia. Capulu inogaretu portat unu coifu ce luase Harobanu de la unu cavaleru germanu, pre care ilu ucisese intr'unu duelu. Acestu coifu i dede lui Harobanu facia mai multu de ce avea.

Dupa ce i se presentat acestu monstru nefericitu Branda, care era in florea junetiei de frumsetia farmecatoriia si de o portare placuta si modesta, in catu Tatarulu sentia amorulu ce n'atinsese pana acum durulu peptu alu lui. Abia acum si aduse a minte de ceea ce de multu i profetise o oumana betrana ca: „amorea unei sclave crestine ilu va redica pe tronulu Cumaniei mari.“

Infaciarea Brandei, cu tote insusirile ei cele eminente si cu frumsetia-i straoordinaria, sterna in Harobanu aceea sperantia, cumca profeti'a va se implinesca, si-si propuse se ajute si elu implinirea. Acuma si-imagina teribilulu monstru, cumca momentulu realisarii sentintiei profetite a si sositu: Branda o si frumoasa si crestina. — Adencu petrundu de acesta profeti'a, se nevoia bietulu Tataru in tote modurile se-si infrene si se-si domnesca patimele sale barbare si dure, sa se pota castiga inim'a si man'a frumosei sclave. Selbateculu nu intrelasa nici unu momentu de a onora pe Branda cu epitetele de: „unic'a socia a lui si de unic'a prinsesa a coroanei Cumaniei mari.“

In nesciintia limbii romane, instrumentulu, de care se folosi monstrulu pentru a-si esprime sentiementele sale si amorulu seu pentru frumoasa Branda, — a fostu betranulu Ne-

grila, tat'a lui Gramenu. Acest'a, numai din acelu motivu se degrada-se intr' atata pre sine si se da de instrumentu barbarulu, ca se mantieca vieti'a uniculu seu fiu Gramenu, carele i mai remasese in vieti'a; pentru ca patru dintre fiii sei cadusera pana acuma victima furiei barbarulu. Negrila avea gratia si increderea domitoriulu seu in gradulu supremu.

Totusi, machinatiunile tote cate le-a intrebunatiate betranulu in numele lui Harobanu ca se seduca pe Branda, remasera fora efect.

Tatarulu infuriatu de constantia si barbati'a Brandei, se ougeta de midlocu mai aspre, fiindu ca Branda, desi se vedea in starea de compatimitu, totusi nu se da sedusa nici de lingusirile, nici de amenintiarile monstrulu, — ci remanea constanta votulu prin care se legatise lui Bogdanu. Bietulu tataru se optia nencetatu se castige inim'a ei, pentru ca de o parte ilu farmecase frumsetia straoordinaria, de alt'a si-aducea a minte de profeti'a cumanei. Dupa ce in desiertu jurat mii de juramente lingusitorie, amenintia acuma pre sclava frumoasa cu temnitia si torture, de nu va implini dorintiele si poftetele lui, si de nu se va supune voiei lui.

Mintea barbarulu se frementa de o ideia demonica, ce o ougeta ca ar fi onesta.

„Aruncati-o in temnitia!“ — demandu sateliteloru sei. „In temnitia teribila se va frange constantia si cerbicia ei,“ — murmuru intru sine. — Branda fu transportata indata. Cu tote acestea, Harobanu nu se apropiat de felu de scopulu seu, pentru ca Branda, pre de o parte inarmata cu credintia crestina, despretiuta tote lingusirile si amenintiarile tiranului; era de alta parte jurat in solenitate in inim'a sa,

cumca si in temnitia va se-si conserve inim'a si virginitatea nemeaculata, chiar de ar dveni victima juramentulu.

Harobanu, umilitu de portarea cea superba a Brandei si sumutiatu de profeti'a cumanei, se ocupa numai de machinatiunile, prin cari ar pota castiga invoirea Brandei. Felu de felu de planuri i treceau prin capu, cari de cari mai urite, — si-uitase si de statulu seu militar. Cu catu planurile lui de seducere si-afiau o resistentia mai resoluta in peptulu Brandei; cu atata densulu se inflacara mai tare. Furi'a ilu consuma. Numai unu midlocu i mai remasese, si de la acest'a spera unu resultat favorabilu. A nume elu trimisesse pe Negrila se duca Brandei una diademul de Emiru si unu velu de mirisa; in frumsetia acestoru daruri si pusesse sperantia de cucerire si seducere, si totu-odata fece s'o insciintie die betranulu, cumca d'a urmatoria e destinata pentru festivitetea nuntii, carea va se celebratie dupa datin'a tatarica... Temnitia Brandei era intr'unu turnu alu cetatei Romidava, aproape de tiermurele fluviulu Sireta, — tocmai in loculu, unde acestu riu se reversa in Dunare. Nuori grosi si furiosi se pogoriseru pre parmentu, si numai din candu in candu strabateu cate una fulgerare de se furisia in locuintia cea intunecosu a Brandei, unde se intelna cu o candela ce abia licnira, aruncandu nisce radie melancolice pre nefericit'a, carea si tragea vieti'a in lacrimi si dorere.

(Va urma.)

stulu, si se se ie numai simplu la cunoscintia; de pe feciele membriloru, mai alesu necarturari, se potea vedé neindestulirea cu procedur'a dlui adm. Obiectulu deci fu deslegatu, cu acelu folosu pentru noi, ca brosiur'a o vediuramu ca are paliu galbenu.

Alu doilea obiectu ce se aduse pe tapetu, fu ordinatiunea, cea in alte protterate de multu efectuita, a nune „denumirea licuidatorilor.“ Membrii — afora de notariu — nu voira a lua acestu postu numai ca onorificu, ci-lu oferira dlui adm., acest'a inca refusu luarea pre sine, si la urma se luu la protocolu, spre propria-ne rusine, ca se se referedie Ven. Consistoriu acestu indiferentismu grosolanu.

In fine, tandem aliquando, veni la rondu deschiderca cea multu dorita a concursului, care vedu ca inca nu Vi s'a tramisu spre publicare. —

Comitetulu nu era completu de facia. Dlui adm. i veni la scotela se mai comita unu abusu, dicendu, ca fora comitetu nu se pote deschide concursulu; sinodulu insa ilu reflecta, ca nu comitetulu este de a supra sinodului, ci vice-versa; si asi concursulu se scrisu cu termenulu de alegere pe 12 aug. v.

In urm'a urmeloru dlu adm. se mai incerca a ne mai molestá cu un'a, adeca: eligendulu se fia obligatu a reside in B. Siebesiu, dara sinodulu, cunoscendu ca acesta propunere e o secatura abusiva a dlui admin. numai si numai in favorea candidatulu SSale, nu-i vota cererea.

Incheiu acestu articlu cu sperantia si temere; cu sperantia, ca in curendu ne vomu scapa de starea abnorma in care ne aflamu, alegendu pre candidatulu nostru, pentru carele suntenu toti clericali si laicii; — cu temere inasa, ca dlu admin. carele pan' acuma a avutu cutesanti'a de a protrage eserierea de concursu, va mai machina in defavorea nostra. Dara se soia ca scopulu meschinu nu-lu va ajunge, ci numai se va blama inaintea bisericiei nostre, caci atunci vomu fi si mai indreptatiti a-lu denuncia, impreuna cu tote peccatele, inaintea marelui nostru publicu romanu, fora tota rezerv'a si crutiarea. — Dixi. Unu membru sinodale.

Segedinu, in 1. augustu n. 1871.

(Incheierea siedintieloru societatii de lectura; socot'a si multiamit'a publica.) Era in 30 iuliu st. n. la 9 ore a. m. candu tinerimea romana studiōsa in locu acceptat serbatoresce inceperea ultimei siedintie din anulu scol. 1870/71 si cu acest'a actulu de inchidero alu activitatii sale. Nici nu se abnsa multu de pacientia nostra; siedinti'a numai decatu se deschise, se autentica protocolu siedintialu, si apoi urmara numeroasele dechiamatiuni, cu cari membrii se nisura a infrumetia ultim'a nostra intrunire. Era placere a vedé pe micutii nostri cu catu focu, cu catu entusiasmu dechiamau si cum se nisuiu fie-care a incorona catu de frumosu acestu anu alu activitatii nostre. Urm'a apoi actulu de inchidere, pe care presiedintele ilu incepu cu unu discursu, unde resuma pre scurtu tota activitatea nostra. Spuse cu dorere scaderea numerulu nostru de la 25 la 14. Dar — continua elu — zelulu si perseverantia nostra, fratiloru, au vindecatu defectulu de mai susu, si noi acuma cu bucuria observamu ca activitatea nostra in asemenare cu a antecesoriloru nostri — numai la progresu areta. Dovedescu acest'a cele 29 siedintie ord. 5. straord. si 2 ale comitetului; dovedescu acest'a cele 98 de dechiamatiuni si 23 de operate; totu asi biblioteca si cass'a nostra, dintre cari pre cea d'antia am inavuti'o cu 42 de bucati, er pe cea din urma cu 74 fl. v. a. si in fine dovedescu acest'a „siedintia publica.“ Termina apoi urandu se traiasca toti aceia, cari au spriginu spiritualu seu materialmente modestele nostre intreprimori. — Dupa acest'a se decise, ca din cass'a societatii 50 fl. v. a. se se puna in cassa de pastrare, er 100 fl. v. a. dimpreuna cu chei'a bibliotecii se concrediara tinerului Petru Popoviciu stud. VIII. cl. In fine, dupa depunerea mandatelor de contra ofeiali, si dupa ce A. Popescu multiamu pre siedintelu pentru conducerea-i zelosa, intre urari numeroase se incheia siedinti'a, — se incheia cu ajutorulu Creatorului alu IV. anu de activitate a societatii nostre.

Acuma: Socot'a si multiamit'a publica. —

S'au fostu tramisu diece cole de colectiune, dintre care trei ni s'au retransmisu cu urmatoriulu rezultatu:

1. Prin colect. St. D. Traianu Neagoie, notariu, s'au adunatu 18 fl. 50 cr. v. a. de la urmatorii OO. DD. din Mercina: Traianu Neagoie, not. 2 fl. Teodos. Popoviciu, adm. paroch. 1 fl. J. Popoviciu, protopopu 1 fl. Ales. Popoviciu, adm. paroch. 1 fl. Ales. Orza, econ. 1 fl. Pau Lazaru, negot. 1 fl. Val. Bertogne 1 fl. Paunu Fratila, jude com. 50 cr. Mart. Micasia, econ. 1 fl. Jos. Orza 50 cr. J. Orza, econ. 20 cr. Il. Orsa, econ. 20 cr. Vidu Miocu, econ. 20 cr. Pau Ciuta, econ. 60 cr; — din Vranitiu: Sim. Miteru, negot. Aloisu Papu, Pav. Vranentiu, jude com. Pavelu Rosiu, preotu, cate 1 fl; — din Oravitia: Vas. Bordanu 1 fl; — din Jamu: Unu negutiatoriu si N. N. cate 1 fl. si Dr. Engel 50 cr. —

2. Prin colect. St. D. Stef. Jivanu, econ. in Opatitia, s'au adunatu 7 fl. v. a. de la urmatorii OO. DD. Gr. Jivanu, preotu, Nic. Pepa, invetiatoriu, Toma Ivascu, jude com. Vas. Rajanu, economu si Stef. Jivanu, toti cate 1 fl. Ach. Tutia, casiru, Sim. Tudoru, tutoru si Nicol. Miocu, tutoru, cate 50 cr. Ad. Remneantiu 30 cr. Petru Miocu si G. Cercega, economi, cate 10 cr. —

Prin colect. St. D. Teod. Janculescu, docinte in Beba, s'au adunatu 2 fl. v. a. de la urmatorii OO. DD. Teod. Janculescu, docinte 1 fl. Sofia Munteanu 60 cr. Anna si Persida Munteanu, cate 20 cr. —

Au mai incursu pe sem'a bibliotecii si 9 bucati de carti de la urmatorii OO. DD. Dr. Atanasiu Siandoru „Actele Asociatiunei trans. de la II. III si IV. adunare generala: Rrds. D. Justinu Popfiu 2 esem pl. din opulu seu „Poesia si Prosa;“ B. Alesandre „Conspectu de statistica“ si „Tirania pe cont. cerescu;“ Georgiu Liuba, telegrafistu „Conversations Lexicon“ tom. cu A. —

Primisca deci precum OO. DD. colectanti asia si OO. DD. contributori cea mai profunda multiamita din partea acestei societati. Asemenea primisca cea mai profunda multiamita din partea acestei societatii si OO. DD. Redactori ai foiloru. Albina, Familia, Federatiunea, Sperantia, Transilvania, Trompet'a Carpatiloru si Archivulu. —

In numele societatii:

Petru Popoviciu / Eufremiu Juica
presiedinte / notariu coresp.

PROTOCOLULU

Siedintie a IX. extraordinarie, tienuta in Aradu in 4 iuniu 1871 din partea Directiunei Asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu, fiindu de facia:

Directorele primariu: Antoniu Mocioni ca presiedinte, Membrii: Joane P. Desseanu, Dr. Athanasiu Siandoru, Joane Moldovanu, Teodoru Serbu, Georgiu Dogariu, Josifu Popoviciu, Josifu Goldisiu, Joanelu Rosiu si Georgiu Craciunescu.

Notariu: Josifu Codreanu.

72. Se ie nainte pertractarea in privinti'a defigerei terminulu pentru tienerea adunarei generala a Asociatiunei pentru cultur'a poporului romanu.

Decisu: Adunarea generala a Asociatiunei pentru anulu 1871 se va conchiamá pe 18/6 septembrie in Lugosiu. —

73. Luandu-se nainte caus'a de resignatiune a fostului notariu Petru Petroviciu, se cetescu:

1. Relatiunea esactorale din 27 nov. 1870, privitoria la gravaminele esactorali, atingetorie de fostulu notariu Petroviciu.

2. Dechiaratiunea fostului notariu Petroviciu dto 30 decembre 1870, care contine justificarea la gravaminele produse in relatiunea esactorale.

3. Scrisorea de resignatiune totu a aceluia din 6/13 octobre 1870, adressata Dlui Directore primariu.

4. Unu reportu din 2/4 1871 a fostului notariu Petru Petroviciu, privitoriu la unu scriptu dintre actele de licuidare ale Asociatiunei; in fine

5. Unu alta dechiaratiune dto 13/25 martiu 1871, totu a aceluia, cu relatiune la unu fasciculu de acte licuidatorie.

Cu privire la aceste dechiaratiuni ale fostului notariu Petroviciu, se cetescu dechiaratiunile insinuate in urmarea decisului directiunale din 5 ianuariu 1871, Nr. 44, si anume:

a) Dechiaratiunea Directorelui secund Joane P. Desseanu.

b) Dechiaratiunea fiscalu Asociatiunei Josifu Popoviciu.

c) Dechiaratiunea economulu Asociatiunei Teodoru Serbu.

d) Dechiaratiunea fostului perceptore Misiciu;

e) Comembrulu Directiunei Georgiu Dogariu 'si da dechiaratiunea s'a vorbalminte atatu in privinti'a balului arangiatu. cu oca siunea adunarei generale din anulu 1870, ca adeca densulu asistandu la cassa noptea pana catra 12 ore, banii incursi numerati gata i-a predatu notariului Petroviciu, indepartandu-se catra casa, — catu si in privinti'a celoru 5 fl. afirma, ca numai si numai curatu pentru diploma i-a datu in favorea fondulu Asociatiunei negandu ca superfluulu de 4 fl. 50 cr. l'ar fi datu sub titlu de onorariu fostului notariu Petroviciu.

Decisu: Din dechiaratiunile suscitete aflandu-se de lipsa, ca nainte de ce s'ar decide acesta cauza in meritu, fostulu notariu Petroviciu se se dechiarare la urmatoriele impregiurari noue, si a nune:

1. Subscrierea fostului perceptore Eman. Misiciu de sub uitarea a 40 fl. de pe estrasulu din 12 dec. 1869 de la colectantele Temisiorei Georgiu Craciunescu, fiindu aceluia impartasita, in dechiaratiunea s'a nu o recunoce de a s'a propria.

2. Asiderea nu recunoce subscrierea de pe protocolulu de licuidare din colectur'a Aliosului despre uitarea a 6 fl.; prin urmare fostulu perceptore nega a fi primitu aceste doue posituni.

3. Macelariulu din strada bisericii cath. constatza in scrisu — fiindu gat'a a depune si juramentu, ca scrisorea produsa de catra notariulu Petroviciu la dechiaratiunea sa din 2/4 1871 nici candu n'a fostu in macelari'a sa, si ca atare scrisore nici ca a primitu vre o data. — Dreptu aceea fostulu notariu Petroviciu este provocatu ca la acestea in restempu de 8 zile se-si insinuezo dechiaratiunea sa, fiindu ca la din contra caus'a si fora dechiaratiunea Dsalo se va submite spre decidera meritoriala. —

Pentru autenticarea acestui protocolu se vor conchiamá membrii prin presidiu la timpul seu.

Protocolulu presente s'a autenticatu in presentia Directorelui secund. Joane P. Desseanu, si a membriloru: Josifu Popoviciu, Teodoru Serbu si Josifu Goldisiu. Aradu, 16 iuniu 1871.

Joane Popoviciu-Desseanu m. p. / directore secundariu.
Josifu Codreanu m. p. / notariu.

RESPUNSU

Dloru ce din partile Dobrei ni tramisera grele invinovatiri contra dlui docinte P. Fogarasiu, si domniloru ce din Iadria ni tramisera grele plansori si atacuri contra docintelui Lintia:

Intre manuscriptele, ce dlu Redactore Babesiu nainte de plecarea sa pentru timpu mai lunga din Pesta ni le lasa pentru folosintia dupa impregiurari, gasiramu si susu atinsele plansori. Pre ele, cu man'a dlui Redactore se afla insemnatu: „Nici o data unu Redactore nu se pote senti mai nefericitu, de catu candu — barbati de frunte seu chiar multimea i ceru publicarea de atacuri si invinuiri grele contra unoru persone, despre cari de candu le scie, a fostu dedatu a audí si a tiené ca sunt — modele de zelu si vertute! Pre catu atari invinuiri si atacuri isbescu in cei invinuiti si atac ati, ele indicitu sfasia inim'a Redactorelui.“ —

Din aceste insemnari domnii tramitatori vor pricepe caus'a pentru care publicarea celoru invinuiri si atacuri, pan' acuma n'a urmatu desi — ele sunt subscribe de mai multi, pre onorabili domni, si desi publicarea li se cerea cu intetire.

Noi, cei-ce astadi suplinimu pe dlu Red. absinte si tomái avemu naintea ochiloru acei articli, credemu ca simpl'a amintire a acestoru afaceri si citatele cuvinte ale dlui Redactore vor ajunge de admonitiune pentru numitii dni invetiatori ca se se stradicésca de o portare carea se-i aduca érasu in deplina armonia cu opiniunea publica.

Concursu.

Pe bas'a multiamirei rv. d. Georgiu Vasilievicu, a fostului parochu, dto 9 aprilie a.

c. se escrie concursu pentru vacant'a — a do-a — parochia gr. or. din Giula-magiara, cu terminulu pana la 15 augustu st. v.

Emolumintele: 1 sessiune pamentu comassatu, birulu de la 150 case: in bucate si bani; stolele indatinat, fora cuartiru.

Suplicele prevediute cu documentele neeesarie despre absolvarea a loru 8 cl. cu maturitate, perfectiune in limb'a magiara cu atestatu de calificatiune si buna morala, conformu Statutulu ord., se se tramita de a drep-tulu Comitetulu subsemnata pana in di'a de-terminata, candu si alegerea va fi Giula, cott. Békés, 18 iuliu v. 1871.

1—3 Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopopu alu Chisinoului.

Concursu

In contielegere cu onorabilulu Comitetu parochiale concernite, se publica Concursu pentru implinirea postulu de invetiatoriu la scol'a romana gr. or. profesioniale din opidulu Buteni, comit. Aradulu. Terminulu se pune pana la 16/28 augustu a. c. er emolumintele sunt: —

1. Locuintia cu 2 chilii, cu gradina si cu cele lalte necesarie.

2. Salariulu in bani gata de 252 fl. v. a.

3. Graú 20 de chible; cucurdiu 20 de chible; fenu 20 de cantare, lemne 22 orgii.

Afora de acest'a din fundatiunea pafiana 10 fl. la anu.

Competitori vor ave a-si adresa supliale prevediute cu testimoniu de calificatiune si cu celelalte documinte prescise — catra subsemnatulu inspectore cercualu de scóle in Buteni. —

Buteni, in 28 iuliu 1871.

Teodoru Halicu,

1—3 Inspectore cercualu de scóle.

Concursu.

Nr. 85/ 871.

La scol'a comerciala si reala romana ort. or. din Brasiovu sunt de ocupatu urmatoriele patru posturi de profesori:

1. unu postu de profesoru pentru sciintiele comerciale;

2. unu postu de profesoru pentru Istoria naturala. si Fisica, atatu in scol'a comerciala, catu si in cea reala;

3. unu postu de profesoru pentru Chemie, (si in casu de lipsa, pentru Geometri'a descriptiva si Architectura); —

4. unu postu de profesoru pentru Desem-nulu linearu si Geometri'a descriptiva.

Doritorii de a ocupa unulu seu altulu din aceste posturi, se binevoiesca a asterne la subscris'a Eforia celu multu pana la finea lui augustu st. n. a. c. concuresele lor, insocite de documintele prin cari se dovedesca: a) ca sunt dupa nationalitate romani, de religiunea ort. or.; b) ca au conduita morala si politica buna; c) ca au calificatiunea pentru postulu la care competéza, care calificatiune se documentéza prin gestimonia despre absolvarea Gimnasiului superioru seu a Scólei reale superioare, si prin atestatu, ca au absolvatu cu succesu facultatea filosofica la o universitate, seu unu institutu tehnicu, seu o academia comerciala. — Acei competitori, cari seu prin essamene formale, depuse la Institutele superioare, seu prin prass'a cascigata pana acuma in scóla, potu dovedi calificatiune mai mare, vor fi preferiti.

Salariulu anulu pentru fia care profesoru este 800 fl. v. a. inaintare la 900 fl. si la timpul pensiuana.

Candidatulu alesu de profesoru, servesce anulu primu de proba dupa implinirea acestuia se denumesce profesoru definitiv, dupa ce va fi depusu essamenulu prescisu de Statutulu organicu alu Bisericii nostre ort. orietale.

Brasiovu 5/17 iuliu 1871.

Eforia scóleloru centrale romane ort. or.

Damianu Datco,
presiedinte.

3—3

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA.“

pe semestrulu alu II. si respective patariulu alu III. cu pretiurile ce se vedu in frunte.

NB. Essemplaria complete mai avemu de la 1. iuliu.

Redactiunea.